

Lunds kommun

Granskning av årsbokslut och
årsredovisning 2018

Building a better
working world

Innehåll

1.	Inledning.....	2
2.	Resultatutfall 2018.....	2
2.1	Utfall kommunen	2
2.2	Driftredovisning.....	5
3.	Kommentarer till bokslut och årsredovisning.....	7
4.	Måluppföljning.....	11
4.1	Inledning och målstruktur för kommunen.....	11
4.2	Avstämning av balanskravet.....	11
4.3	Finansiella mål	12
4.4	Verksamhetsmål.....	13
5.	Intern kontroll	14
6.	Demografisk prognos.....	15
6.1	Nationella och regionala observationer	15
6.2	laktagelser	16
7.	Sammanfattande bedömning.....	18

1. Inledning

På uppdrag av kommunrevisionen i Lunds kommun har vi gjort en granskning av årsbokslut och årsredovisning för 2018.

Revisorerna har bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift är syftet med granskningen av årsredovisningen att bedöma om den är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och i enlighet med god redovisningssed.

Enligt kommunallagen ska revisorerna även bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål, kopplade till begreppet god ekonomisk hushållning, som fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

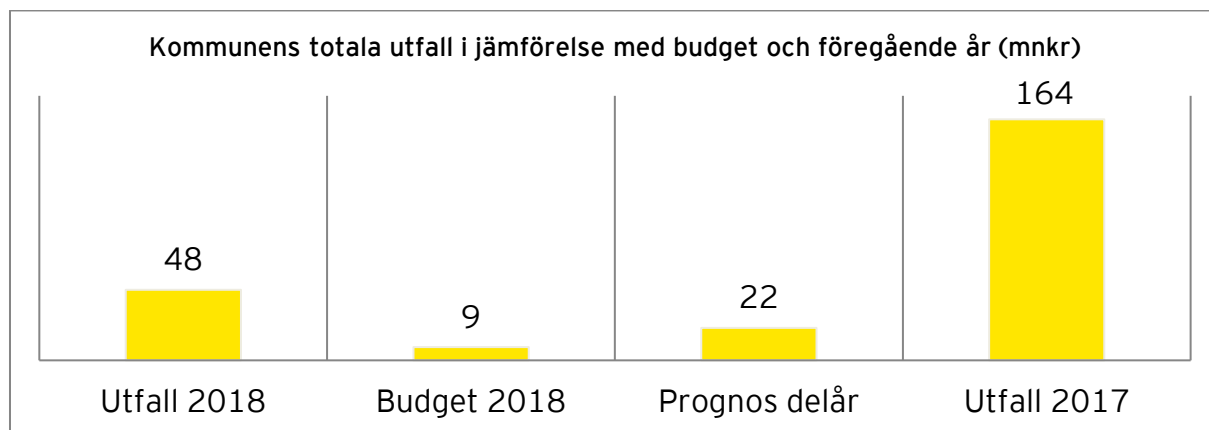
Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i kommunal verksamhet. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Vi har översiktligt, enligt kommunallagen 9 a § granskat om resultatet är förenligt med fullmäktiges beslut om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

2. Resultatutfall 2018

2.1 Utfall kommunen

Utfall HELÅR	Utfall	Utfall	Utfall	Prognos	Budget	Förändring		
	2016	2017	2018	2018	2018	2018- 2017	2018- Budget	2018- Prognos
Verksamhetens intäkter	1 788	1 873	1 907	1 812	1 740	34	167	95
Verksamhetens kostnader	-7 108	-7 451	-7 852	-7 734	-7 639	-401	-213	-118
Avskrivningar	-341	-348	-356	-361	-360	-8	4	5
Jämförelsestörande poster	-35	2	11	0	0	9	11	11
Verksamhetens nettokostnader	-5 696	-5 924	-6 290	-6 283	-6 259	-366	-31	-7
Skatteintäkter/Generella statsbidrag	5 694	6 000	6 256	6 231	6 206	256	50	25
						0	0	0
Resultat efter skatteintäkter (driftnetto)	-2	76	-34	-52	-53	-110	19	18
						0	0	0
Finansnetto	74	73	82	74	62	9	20	8
Jämförelsestörande poster	31	15	0	0	0	-15	0	0
Årets resultat	103	164	48	22	9	-116	39	26
Avräkning mot balanskravet	-4	-2	-0	0	0	0	-2	-2
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	99	162	48	22	9	-116	37	24

Årets resultat uppgår till 48 mnkr vilket är något högre än föregående års resultat om 164 mnkr. Den totala budgetavvikelsen före balanskravsjusteringar är positiv och uppgår till 39 mnkr. Avvikelsen mellan årets resultat efter balanskravsjusteringar och budget uppgår till 39 mnkr.

I förhållande till den prognos som avlämnades vid delårsbokslutet per 2018-08-31 är utfallet på helåret om 48 mnkr, ca 39 mnkr högre. Nämndernas nettokostnader är 6 mnkr högre än budgeterat. Redan i samband med delårsrapporten fanns indikationer som tydde på att resultatet skulle bli bättre än lämnad prognos.

- Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning var 50 mnkr högre än budgeterat.
- Byggbonus erhöles i november på 33 mnkr (fg år 21 mnkr), medräknat i prognosen var 5 mnkr.
- Finansiella intäkter och kostnader har på grund av främst lägre ränteläge och lånevolymer varit 21 mnkr lägre.

För att jämföra resultatet mellan åren så har en jämförelse gjorts nedan som eliminerar olika former av engångsposter, s.k. jämförelsestörande poster. De jämförelsestörande posterna redogörs för i not i årsredovisningen.

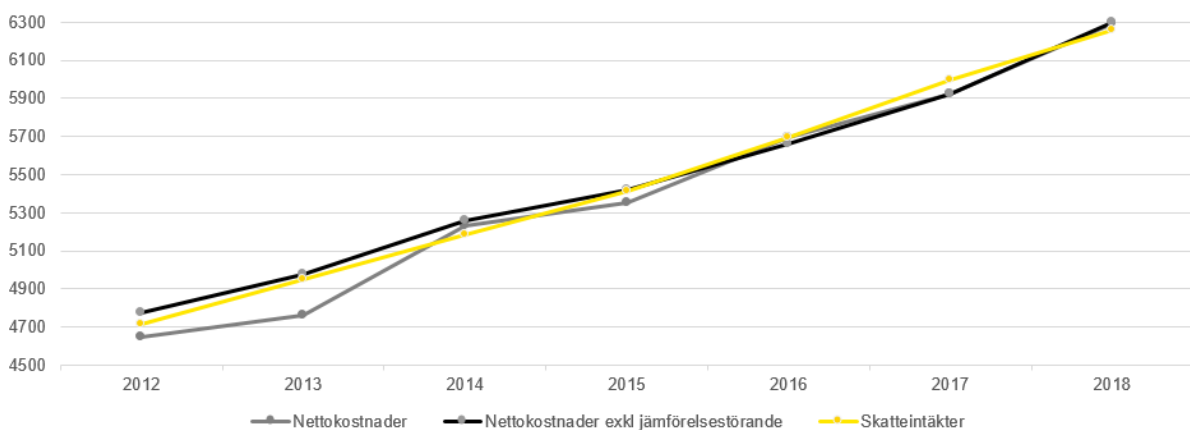
	Utfall 2017	Utfall 2018
Årets resultat	164 mnkr	48 mnkr
Realisationsvinster	-1,2 mnkr	-1,3 mnkr
Exploateringsunder/-överskott	-4,4 mnkr	-2,8 mnkr
Nedskrivning anläggningstillgångar	3,6 mnkr	+1,4 mnkr
Avsättning deponi	-	-8,0 mnkr
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster, innan finansnetto	162,0 mnkr	37,3 mnkr
Vinst vid försäljning av värdepapper	-14,7 mnkr	-
Extra utdelning från LKF	-	-
Justerat årets resultat	147,3 mnkr	37,3 mnkr

Jämförelsestörande poster elimineras från resultatet för att få fram ett justerat resultat. Realisationsvinster, exploateringsresultat och nedskrivningar ingår i resultatet både 2017 och 2018. För 2017 hade Lunds kommun vinster på värdepapper för 14,7 mnkr och i 2018 års resultat har återföring skett av tidigare avsättning för deponi med 8 mnkr. Denna justeras vid jämförelsen.

Nettokostnads- och skatteintäktsutveckling

Verksamhetens nettokostnader uppgår till -6 290 mnkr vilket är 366 mnkr högre än föregående år. Ökningstakten för verksamhetens nettokostnader uppgår därmed till ca 6,4%. Jämförelsestörande poster uppgår till 11,0 mnkr, föregående år uppgick dessa till 2 mnkr.

Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning uppgår till totalt 6 256 mnkr vilket är cirka 256 mnkr högre än året dessförinnan då beloppet uppgick till 6 000 mnkr. Ökningstakten avseende skatteintäkter, bidrag och utjämning är mellan åren ca 4,3% vilket för 2018 är en lägre ökningstakt än verksamhetens nettokostnader, oavsett beaktande av jämförelsestörande poster eller ej. I nedanstående tabell sammanfattas verksamhetens nettokostnader samt skatteintäkter för de senaste fem åren. Den gröna linjen avser verksamhetens nettokostnader justerat för jämförelsestörande poster samt realisationsvinster.

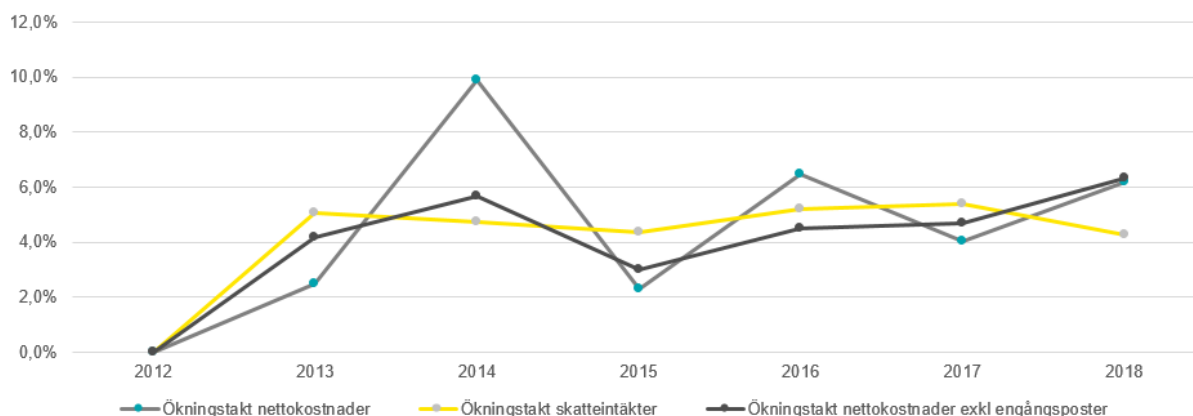

Grafen visar förändringen avseende verksamhetens nettokostnader samt skatteintäkter och generella statsbidrag för perioden 2012 till 2018 i miljoner kronor. Den svarta linjen avser nettokostnader eliminerat för jämförelsestörande poster. Det konstateras att totalt sett under perioden har skatteintäkterna överstigit verksamhetens nettokostnader.

För hela perioden har verksamhetens nettokostnader exkl. jämförelsestörande poster ökat med 1 525 mnkr eller 31,9 %. Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med ca 1 542 mnkr eller 32,7 % under samma period.

Som framgår av grafen ovan har kommunens nettokostnader överstigit skatteintäkterna för åren 2012, 2013 och 2014. För 2015 - 2017 överstiger inte nettokostnaderna kommunens skatteintäkter även om jämförelsestörande poster elimineras. För 2018 är åter nettokostnaderna högre än skatteintäkter och statsbidrag.

Den procentuella förändringen sammanfattas i nedanstående tabell.

Grafen visar den årliga procentuella förändringen av nettokostnader respektive skatteintäkter. För 2018 har skatteintäkterna ökat med 4,3 % och nettokostnaderna med 6,4 % inkluderat jämförelsestörande poster, 6,3 % eliminerat för dessa. Under hela den jämförda perioden kan konstateras att nettokostnaderna ökat i takt med intäkterna.

2.2 Driftredovisning

Verksamheternas totala avvikelser mot budget är negativ och uppgår till cirka 6 mkr. Avvikelsen förklaras av både positiva och negativa avvikelser där de största negativa avvikelser finns för Socialnämnden (-23 mkr), Barn- och skolnämnd (-78 mkr). Nedan specificeras respektive nämnds budgetavvikelse.

Nämndernas budgetavvikelse			
Mnkr	UTFALL	BUDGET	Avvikelse
Byggnadsnämnd	-24	-26	2
Teknisk nämnd	-228	-252	24
Renhållningsstyrelse	0	1	-1
Utbildningsnämnd	-573	-569	-4
Kultur- och Fritidsnämnd	-346	-348	2
Socialnämnd	-611	-588	-23
Miljönämnd	-14	-14	0
Vård- och Omsorgsnämnd	-1 823	-1 885	62
Barn- och skolnämnd	-2 606	-2 528	-78
Servicekommitté	79	73	6
KS - Kommunkontor	-210	-210	-1
KS - Politisk ledning	-29	-31	2
Valnämnd	-5	-6	1
Överförmyndarnämnd	-13	-15	2
Habostyrelsen	-4	-4	0
Kommunrevisionen	-4	-4	0
Summa nämnder	-6 411	-6 406	-6

Vi har inhämtat särskilda kommentarer från Socialnämnden och Barn- och Skolnämnden kring underskotten, men inget har framkommit som inte framgår av årsredovisningen. De

väsentligaste positiva avvikelserna uppvisar Vård- och omsorgsnämnden (+62 mnkr) samt Teknisk nämnd (+25 mnkr). Nedan följer en kort sammanfattning av avvikelserna för några av nämnderna.

Vård- och omsorgsnämnden +62 mnkr

Lägre volymökningar än budgeterat där en väsentlig del (+30,4 mnkr, f å 46 mnkr) avser LSS-verksamhet. Övriga verksamheter uppvisar både över- och underskott:

- SoL-verksamheten 26,6 mnkr
- LSS-verksamheten 30,4 mnkr
- Gemensamt för vård och omsorg +4,9 mnkr
- Överskott inom SoL-verksamheten är inom verksamheterna hemvården och äldreomsorg, övriga verksamheter, underskott i särskilt boende.
- Den positiva avvikelsen inom LSS-verksamheten beror på att medel avsatta enligt resursfördelningssystemet var högre än verkligt behov.

KS/kommunkontor -0,6 mnkr

Bland större avvikelser kan nämnas anslagsfinansierade verksamheter +1,0 mnkr
Nämndens resultatenheter redovisar -1,6 mnkr.

Socialnämnden -23,3 mnkr

Underskottet fördelas på kommunfinansierade verksamheter -14,4 mnkr, flyktingverksamheten -8,7 mnkr samt tolkförmedlingen och tillståndsenheten -0,2 mnkr.

Inom de kommunfinansierade verksamheterna är det externt köpt vård som står för hela underskottet, -24,1 mnkr. Underskotten har uppkommit på grund av högre kostnader för institutionsplaceringar och köpt öppenvård. Inom flyktingverksamheten redovisas underskott på ensamkommande barn med -36,9 mnkr och överskott på vuxna och familjer på 28,2 mnkr.

Barn- och skolnämnd -77,8 mnkr

Det totala underskottet förklaras med volymavvikelser på 62 mnkr, lokaleffektiviseringar och lokalanpassningar -8,0 mnkr, extratjänster +5,0 mnkr, ej genomförd verksamhet 2,0 mnkr och -15 mnkr på skolområdet. Förskola, grundskola och fritidshemmen har haft fler elever vilket förklarar volymavvikelserna. Effektiviseringskrav på 1,5 % har ej kunnat hållas vilket ger ett underskott på 15 mnkr.

Servicenämnden +5,8 mnkr

Den positiva avvikelsen fördelas på samtliga verksamheter.

Teknisk nämnd +25 mnkr

Överskottet fördelas mellan verksamheterna. Kollektivtrafiken visar överskott om 9 mnkr pga. budgeterat med dyrare färdtjänstavgifter och infrastruktur och exploatering visar överskott med 17 mnkr pga. förskjutningar i investeringsprojekt.

Finansförvaltningen +45 mnkr

- Byggbonus 33 mnkr mot 22 mnkr föreg. år
- Reavinst värdepapper 0 mot 15 mnkr
- Skatteintäkter och generella statsbidrag 50 mnkr högre än budgeterat
- Pensionskostnader 17 mnkr högre än budgeterat
- Positiv avvikelse för finansiellt netto pga. lägre ränta och lånenivå.

I årsredovisningen framgår att nämndernas prognosavvikelse är under en procent, vilket bedöms innebära en god prognossäkerhet. Största förklaringarna till förbättringarna som anges är försiktighet i prognoserna, byggbonus, förbättrad skatteprognos.

Helårsprognos, budgetavvikelse			
Mnkr	Mars	Augusti	Utfall
Nämnder	35	30	-6
Finansförvaltning	-55	-17	45
Budgetavvikelse	-20	13	39
Budgeterat resultat	9	9	9
Årets resultat	-11	22	48

3. Kommentarer till bokslut och årsredovisning

Väsentliga händelser i urval

Följande väsentliga händelser har vi noterat avseende räkenskapsåret 2018 och som omnämns i kommunens årsredovisning.

- Bostadsbyggandet högt, 880 nya bostäder färdigställda och 1566 har påbörjats
- Bygget av spårväg fortsätter (klart 2020), investeringar inom stadskärnan, ombyggnad av bantorget.
- Utvecklad medborgarkontakt och ökad service till medborgarna
- Kommunen har infört visselblåsarfunktion där anställda och förtroendevalda kan anmäla misstankar om allvarliga oegentligheter till extern mottagare.
- Demensvården kvalitetssäkras i ett koncept där samtliga enheter inom särskilt boende diplomas.
- Regeringen har gett klartecken till detaljplan för Science Village.
- Ny kommundirektör, Christoffer Nilsson, börjar 15 oktober
- Två förvaltningar har slagits ihop till ett barn och skolförvaltning.
- Sveriges första stad för mänskliga rättigheter
- Lunds nya gymnasieskola, Heddagymnasiet, öppnades under året.

Bokslutsprocessen

Inför upprättandet av årsbokslutet har ekonomiavdelningen, upprättat en bokslutsdokumentation baserat på dokumentationskrav och ansvarsfördelning. Bokslutet var väl förbättrat i samband med att granskningen påbörjades.

Regelverk för årsredovisning

Inga väsentliga förändringar av redovisningsregelverk har skett under året.

Exploateringsverksamhet

Kommunen har pågående exploateringsprojekt till ett värde av 279 (f å 244) mnkr. Det enskilt största är Brunnhög med ett värde på 212 (f å 192) mnkr. Enligt den tillämpade principen används alltid inkomsterna till att i första hand täcka investeringen i gata/park som gatukostnadsersättning. Återstående inkomst redovisas som intäkt i samband med försäljningen av marken. Slutsatsen från använd redovisningsprincip är att det är en försiktig redovisning eftersom intäkterna i första hand går mot investeringen och intäktsförs först i takt med avskrivning påbörjas. På detta sätt täcks kostnader för gata/park och mark innan kommunen tar ut vinster på försäljningen.

Fordran Migrationsverket

Fordran på Migrationsverket 28,8 mnkr (101,1 mnkr). En generell nedskrivning har skett på 4 mnkr.

Statsbidrag

Ett generellt statsbidrag i form av byggbonus har erhållits med 33 (22) mnkr. Redovisning har skett i enlighet med RKR:s rekommendation som generellt statsbidrag, dvs allt är intäktsfört i samband med att bidraget erhöles under 2018.

Redovisning av tvister

I årsredovisningen ingår upplysning om en finansiell risk rörande samverksamsavtalet för gymnasieskolan. Några kranskommuner har ifrågasatt Lunds kommuns prissättning och det kan innebära en finansiell risk för Lunds kommun. Vi har inte kunnat göra någon bedömning av risken men anser att den lämnade informationen fyller sin funktion om väsentliga händelser under året och är därför av sådan art att den skall upplysas om i årsredovisningen.

Pensioner och kapitalförvaltning

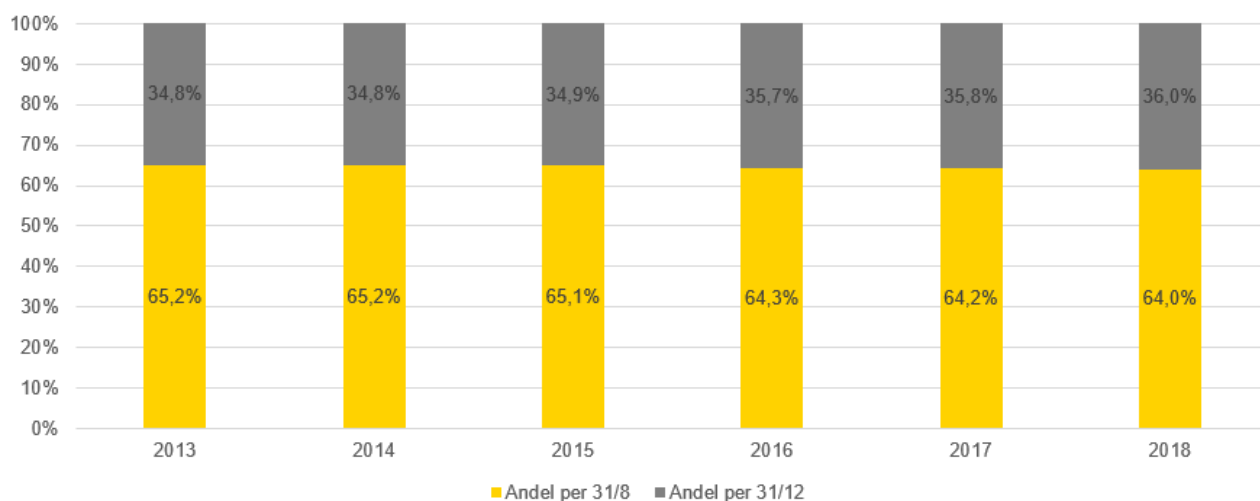
Lunds kommuns totala pensionsåtagande uppgår till 2 733 mnkr fördelat på 544 mnkr redovisat som avsättning i balansräkningen och 2 189 mnkr som ansvarsförbindelse. Det totala pensionsåtagandet har ökat med ca 53 mnkr mot föregående år.

Resultatutjämningsreserv

Från och med 1 januari 2013 infördes möjligheten för kommuner och landsting att reservera överskott till en s.k. resultatutjämningsreserv (RUR). Syftet med RUR är att kommuner och landsting i sin balanskravsutredning ska få förbättrade möjligheter att utjämna resultatet över tid och därigenom få bättre förutsättningar att möta effekterna av konjunkturvariationer. Ett annat syfte är att skapa större stabilitet för verksamheterna. Ingående resultatutjämningsreserv uppgår till 418 mnkr. För 2018 föreslås i enlighet med kommunens fastställda regelverk att avsätta ytterligare 48 mnkr vilket innebär att det officiella balanskravsresultatet uppgår till 48 mnkr (se även kap 4.2). Resultatutjämningsreserven uppgår efter årets avsättning till 466 mnkr.

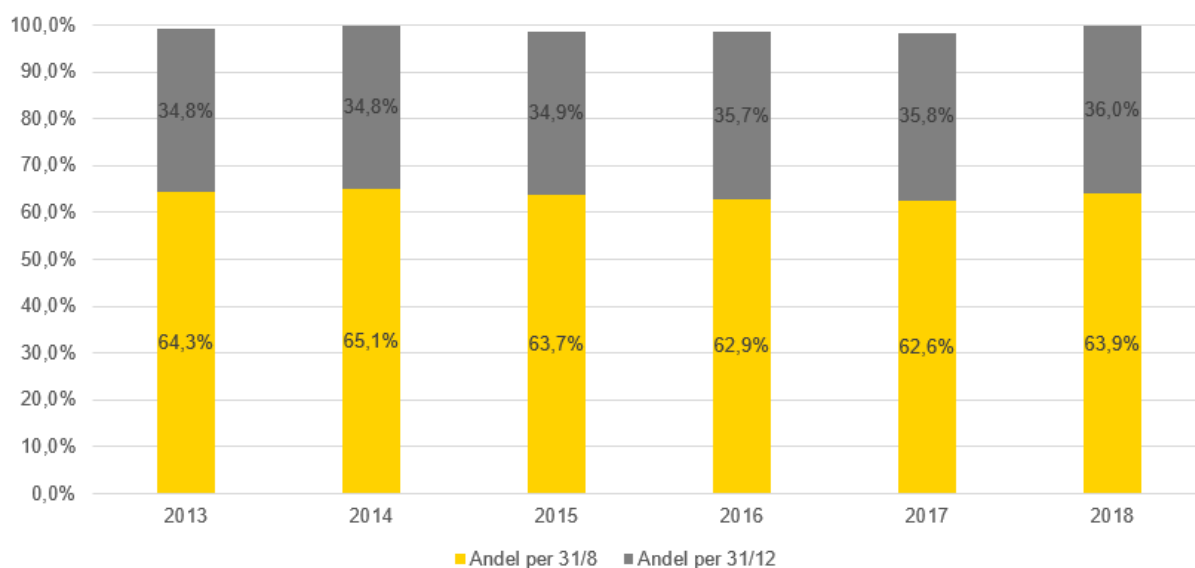
Räkenskaper och ekonomi

Verksamhetens nettokostnader i förhållande till utfall redovisas i grafen nedan. Detta förklarar prognossäkerheten i delårsrapporten och utgör en uppföljning av utfallet.

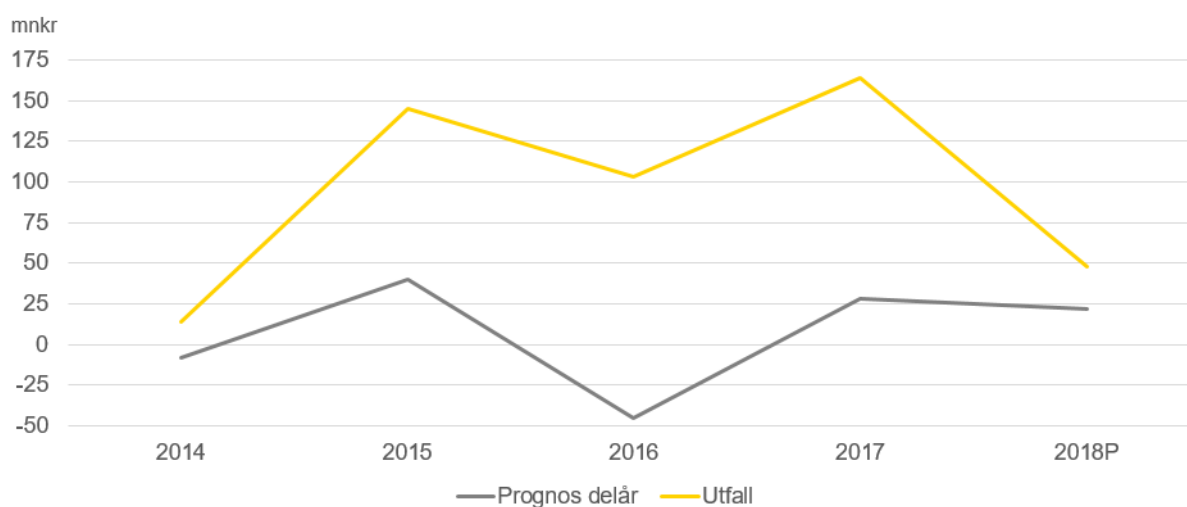
I prognosen i delåret bedömdes kostnaderna i sista tertialet uppgå till 36,8%. Utfallet blev i nivå med prognosen. Detta innebär att nettokostnadsutvecklingen jämfört med prognos har varit god. Historiskt har det varit försiktighet i prognosen som indikerat avvikelser sista kvartalet.

Skatteintäkter och generella statsbidrag i förhållande till utfall redovisas i grafen nedan. Detta förklarar prognossäkerheten i delårsrapporten och utgör en uppföljning av utfallet.

Utfall av skatteintäkter och generella statsbidrag i delåret periodiseras i f h t kostnaderna. Motsvarande periodisering sker från och med 2018 i budgeten. Utfallen av analysen visar inte på några väsentliga avvikelser.

Sammanfattning av prognos vid delår augusti i förhållande till utfall visar historiskt att Lunds Kommun varit försiktiga i sina prognoser. Nedan redovisas utvecklingen mellan 2014 och 2018 (2018 är prognos och utfall).

Nettoinvesteringar

Den totala investeringsvolymen uppgick till 1140 vilket är en ökning mot 2017 med 259 mnkr. Efter hänsyn tagets till investeringsbidrag, t.ex. Trafikverket till spårvägen, uppgår nettoinvesteringarna till 753 mnkr under 2018 vilket är en genomförandegrad om cirka 57 % i förhållande till den av kommunfullmäktige antagna investeringsbudgeten (netto) 1310 mnkr.

belopp i mnkr

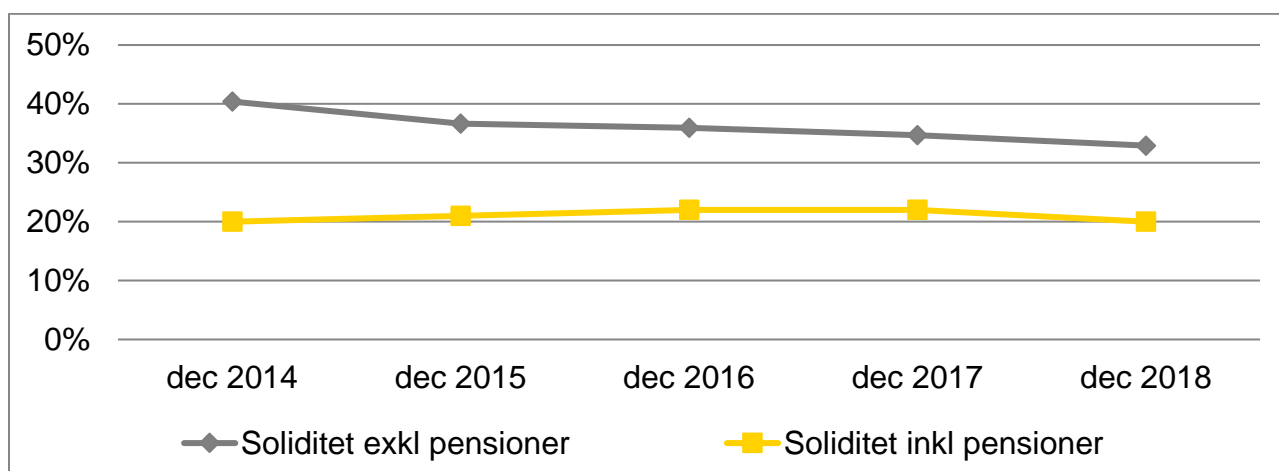

I samband med delårsrapporten prognostiserades nettoinvesteringar om 874 mnkr. Det konstateras således att den av KF antagna investeringsbudgeten ej uppnåtts.

Soliditet

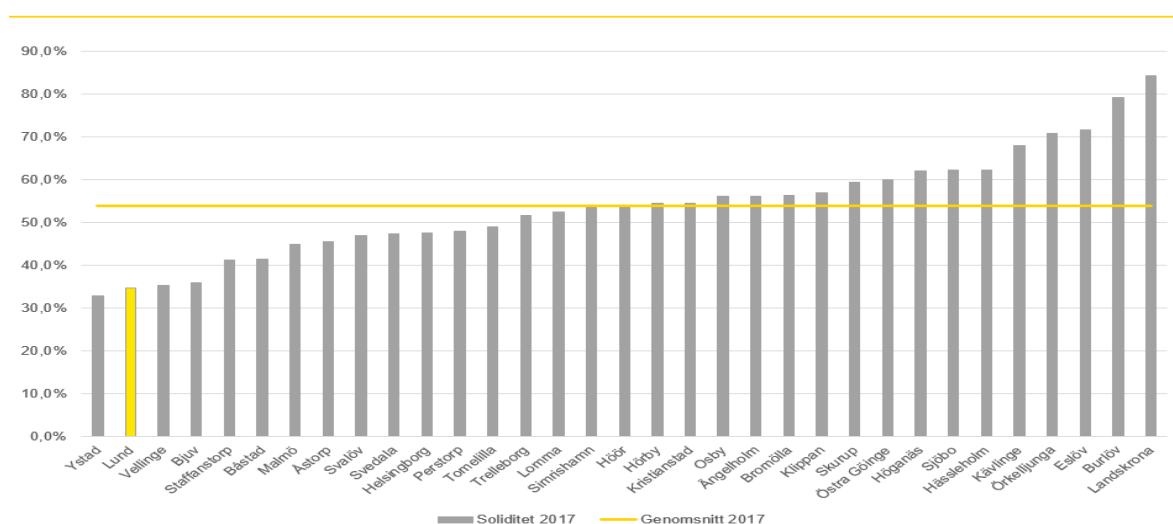
Soliditeten, det egna kapitalet i förhållande till totalt kapital, har vid jämförelse med senaste årsbokslutet försämrats från 35 % till 33 %.

Då kommunen använder sig av den s.k. blandmodellen för redovisningen av pensionsförpliktelser redovisas den största delen utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Om den delen som redovisas som en ansvarsförbindelse beaktas i soliditetsberäkningen uppgår soliditeten till 20 % vilket även det är en försämring.

Det konstateras att kommunens soliditet är väsentligt lägre än snittet i Skåne som 2017 låg på ca 54 %. Utfallet för 2017-12-31 redovisas nedan.

Strategiska frågor: Soliditet 2017-12-31

4. Måluppföljning

4.1 Inledning och målstruktur för kommunen

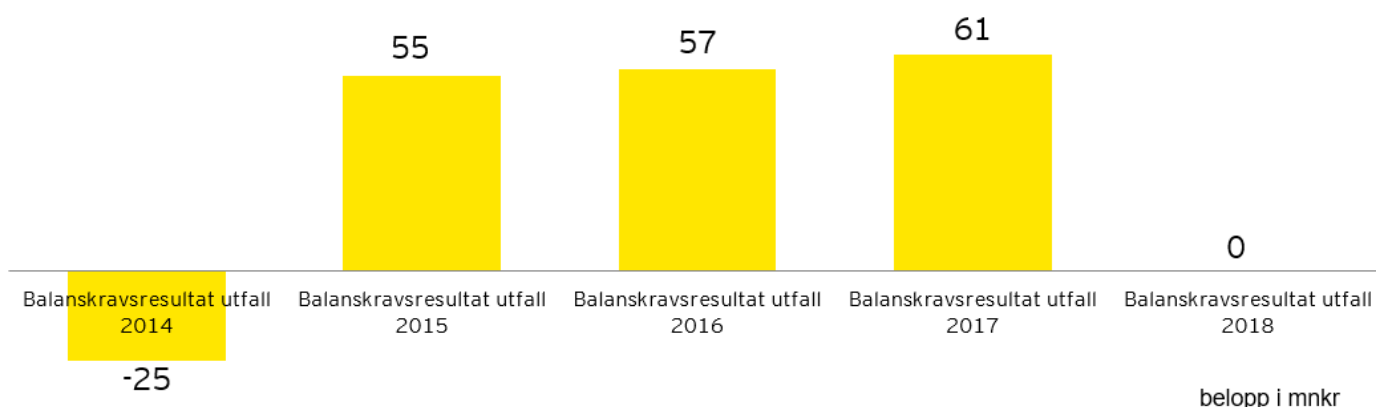
Enligt kommunallagen skall kommunfullmäktige fastställa finansiella mål samt mål och inriktningar för verksamheten utifrån god ekonomisk hushållning. Detta görs i budgeten var- efter uppföljning sker av målen i årsredovisningen.

Allmänt kan de finansiella målen anses avse de ekonomiska ramarna medan verksamhets- målen avser kvaliteten och inriktningen på den verksamhet som skall utföras.

4.2 Avstämning av balanskravet

I årsredovisningens förvaltningsberättelse framgår att balanskravet uppnås för 2018. Efter justeringar för realisationsvinster mm uppgår balanskravsresultat om 48 mnkr. Avsättning föreslås med 48 mnkr till resultatutjämningsreserv varefter balanskravsresultatet uppgår

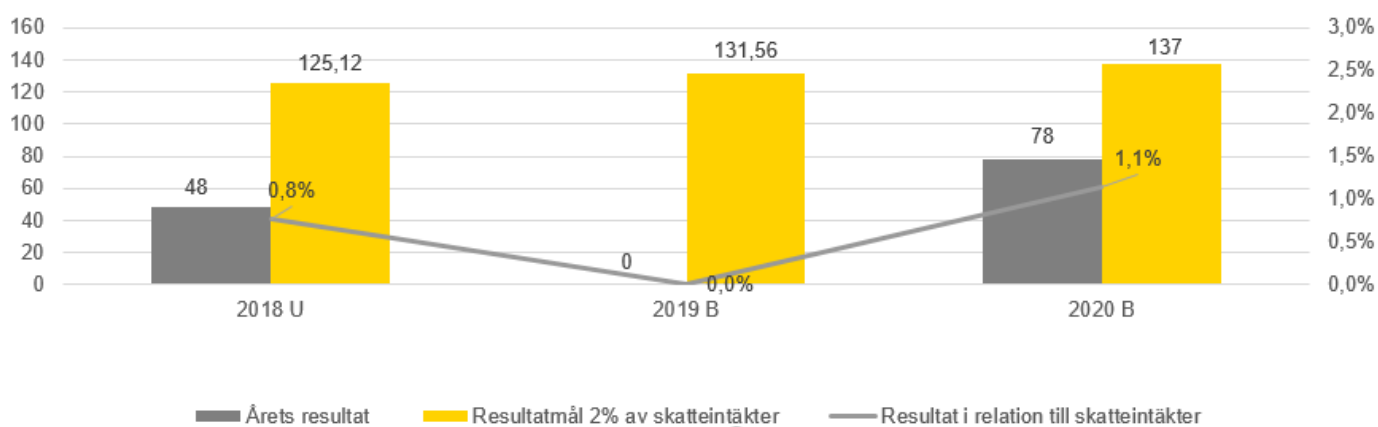
till 0 mnkr. Något negativt balanskravsresultat från tidigare års finns ej att reglera. Vi kan således konstatera att balanskravet har uppfyllts för 2018.

4.3 Finansiella mål

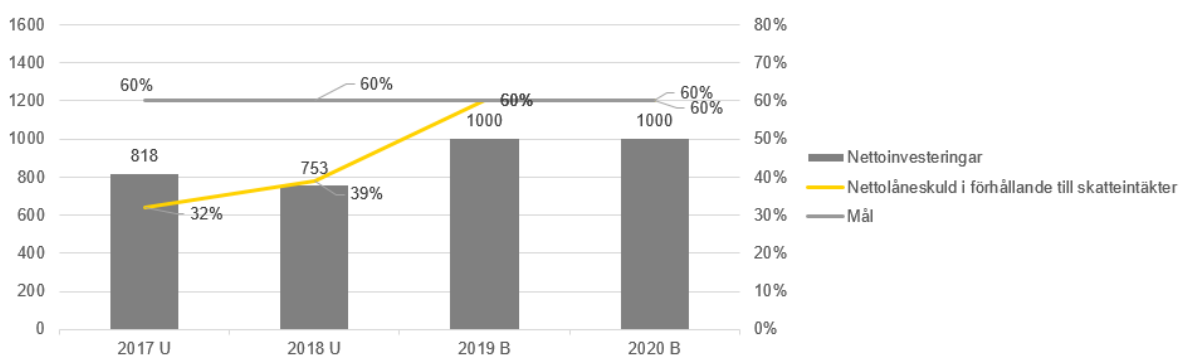
Av Lunds kommuns budget avseende 2018 framgår två finansiella mål, ett resultatmål och ett skuldsättningsmål.

Kommunens finansiella målsättning är definierad som att under resultatnivån i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag skall uppgå till 2 %. I EVP 2018-2020 så är målsättningen 2 %.

Utfallet 2018 på 0,8% innebär att resultatet ej uppnår den finansiella målsättningen för året. De kommande två åren, 2018-2019, beräknas kommunen inte att uppnå målet.

Nettolåneskulden ska 2018 uppgå till högst 60 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. För 2018 uppgår nettolåneskulden till 39 % beroende på att alla budgeterade investeringar ej genomförts. Utfallet för 2018 innebär att målet därmed är uppnått.

Analysen visar att med nuvarande investeringstakt så kommer nettolåneskulden att öka och 2019 beräknas nettoskulden överstiga målet om att nettolåneskulden ska uppgå till maximalt 60 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Av detta följer att för 2019 kommer det ej att klaras. Ej genomförda investeringar från budget 2018 har ej beaktats.

Investeringsramen anger ett absolut tak för investeringarna men i praktiken blir det förskjutningar i projekten och investeringar överförs till nästkommande år.

Bedömning

Fullmäktiges finansiella målsättningar visar på att delvis uppnåtts. Av Lunds kommuns EVP avseende 2018 framgår följande finansiella målsättning för räkenskapsåret:

Resultatmål

Årets resultat ska uppgå till 2,0 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

- Prognos 2018: 0,4 %
- Utfall 2018: 0,8 %

Skuldsättningsmål

Nettolåneskulden ska år 2018 uppgå till högst 60 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

- Prognos 2018: 43 %
- Utfall 2018: 39 %

Kommentarer:

Enligt EVP för 2018-2020 så skall resultatmålen uppgå till 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag vilket inte beräknas uppnås, och skuldsättningsmålet skall uppgå till högst 60% av skatteintäkterna vilket beräknas uppnås för 2018 men inte 2019 och 2020.

Enligt vår uppfattning innebär detta att de finansiella målen inte kan anses vara styrande då de redan i budgeten ej beräknas bli uppfyllda.

4.4 Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige beslutar om fokusområden som alla nämnder och styrelser ska förhålla sig till samt om prioriterade mål som är strategiskt viktiga för att nå framgång inom respektive fokusområde. Därefter beslutar nämnder och styrelser om sina utvecklingsmål i sina verksamhetsplaner där de själva definierar vilka områden de vill prioritera för utveckling. Enligt förvaltningsberättelsen ska nämnder och styrelser förhålla sig till de gemensamma fokusområden och besluta om utvecklingsmål som ska bidra till den egna basverksamheten eller den gemensamma utvecklingen. Vid uppföljningen ska nämnder och styrelser redovisa

hur de bidragit till den gemensamma utvecklingen samt på vilket sätt de bidrar till uppfyllande av fokusområden.

För att kunna följa och mäta utvecklingen av kommunfullmäktiges mål och nämndernas utvecklingsmål finns en eller flera indikatorer kopplade till respektive mål. Förvaltningarna tar fram mål för varje avdelning eller enhet som benämns verksamhetsmål. Dessa mål kan ha sin utgångspunkt både i utvecklingsmålen, kvalitetsstyrningen av basuppdraget och ekonomistyrningen.

Kommunfullmäktige har för 2017 - 2019 fastställt 6 övergripande mål (varav ett avser finansiellt mål):

- Invånarna i Lunds kommun ska ha goda möjligheter till insyn och inflytande på kommunens verksamheter och beslut - bedöms delvis uppnått.
- Lunds kommun ska ha en stark ekonomi - bedöms delvis uppnått.
- Lunds kommun ska vara en attraktiv plats att leva och bo på - bedöms uppnått.
- Lunds kommuns klimat- och miljöpåverkan ska väsentligt minska - bedöms delvis uppnått.
- Företagen i Lunds kommun ska uppleva att det finns ett bra företagsklimat - bedöms delvis uppnått.
- Boende och verksamma i Lunds kommun ska uppleva att de får ett gott bemötande och hög tillgänglighet i kontakten med kommunens verksamheter - bedöms delvis uppnått.

I årsredovisningen görs en sammanställning av måluppfyllelsen samt en redovisning av arbetet med målen. Under året har inte barn- och skolnämnden gjort någon bedömning av sina verksamhetsmål.

Bedömning

Sammantaget görs i förvaltningsberättelsen bedömningen att kommunen inte har en tillräckligt god måluppfyllelse av målen som kommunfullmäktige har beslutat och således inte har en god ekonomisk hushållning. Däremot bedrivs en samlad verksamhet inom kommunen med god kvalitet och där kvaliteten har förbättrats de senaste åren.

Det är vår bedömning att barn- och skolnämndens avsaknad av målbedömningar kan leda till att det blir svårare för nämnden att utvärdera effektivitet och resultat av verksamheterna. Avsaknad av målbedömning kan också leda till svårighet för nämnden att säkerställa att verksamheterna styrs i enlighet med kommunallagens 6 kap. §.

5. Intern kontroll

Nämnderna utvärderar arbetet med intern kontroll i sina årsanalyser. Samtliga nämnder bedömer den interna kontrollen som god. Den sammanvägda bedömningen är att kommunens arbete med internkontroll fungerar bra, men att förbättringsområden finns.

Kommentarer till vår bedömning av Intern Kontroll:

- Nämnderna utvärderar arbetet med intern kontroll i sina årsanalyser.
- I årsredovisningen görs en samlad bedömning att nämnderna arbetar systematiskt med den interna kontrollen och att den i allt väsentligt fungerar väl.
- Utvecklingsområden har identifierats och är dels på systemnivå, det vill säga göra det enkelt för fler att använda verktyget IT-ledningsstöd, dels på att ytterligare knyta ihop de olika arbetsprocesserna som handlar om riskanalys, kontroller och

uppföljning.

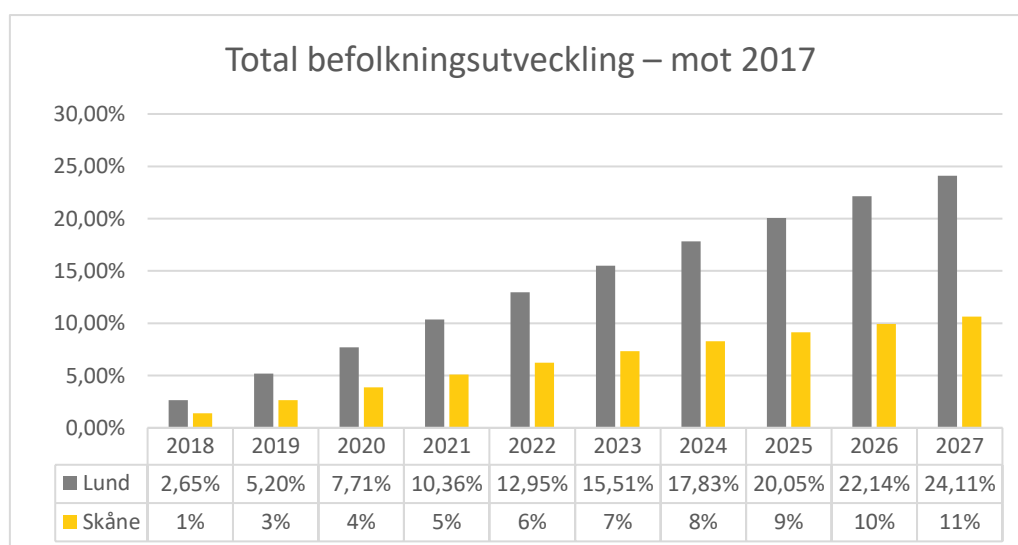
Kommunfullmäktige beslutade om särskilda uppdrag till nämnderna i Ekonomi och verksamhetsplanen för 2018. Kommunfullmäktige beslutade om 4 särskilda uppdrag till styrelser och nämnder. I årsredovisningen görs en redovisning av dessa i nedanstående tabell.

Särskilda uppdrag	Nämnd	Status
Göra en översyn av förbehållsbeloppen, enligt de förändringar som regeringens budget 2016 utmynnar i.	• Vård- och omsorgsnämnden	Avslutad
Att i förhandling med Skånetrafiken verka för att busstrafiken till Bankgatan från de östra kommundelarna utökas på kvällstid och helger	• Kommunstyrelsen • Tekniska nämnden	Avslutad
Kartlägga hedersrelaterat våld	• Kommunstyrelsen • Utbildningsnämnden • Socialnämnden • Barn- och skolnämnden	Ej påbörjad
Utreda införandet av ett musikchecksystem	• Kultur- och fritidsnämnden	Väntläge

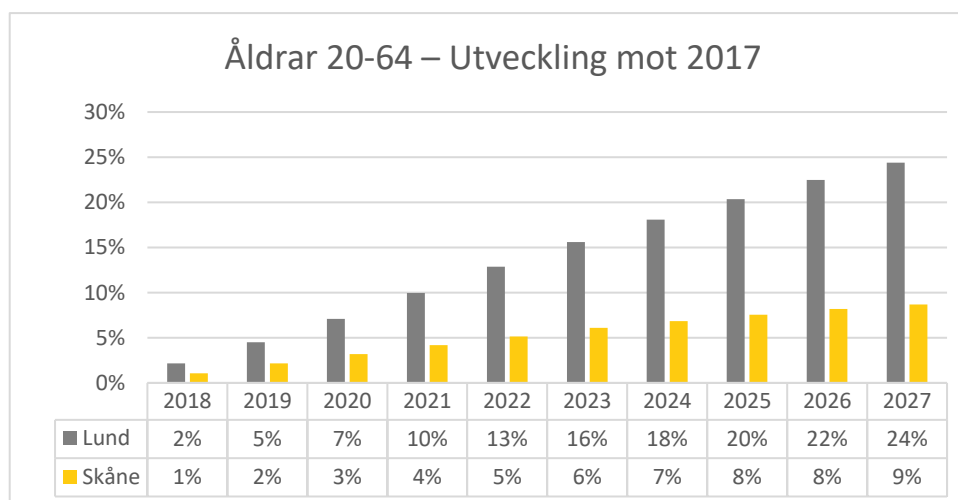
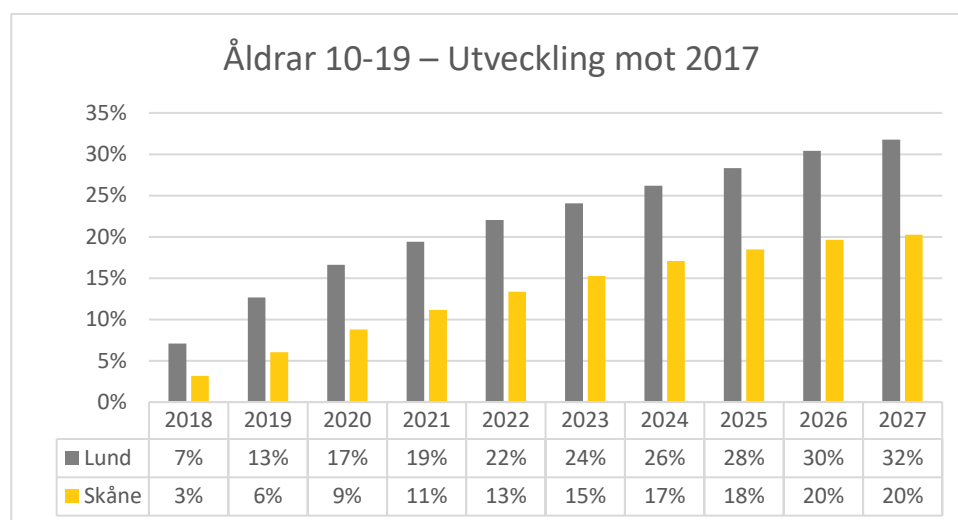
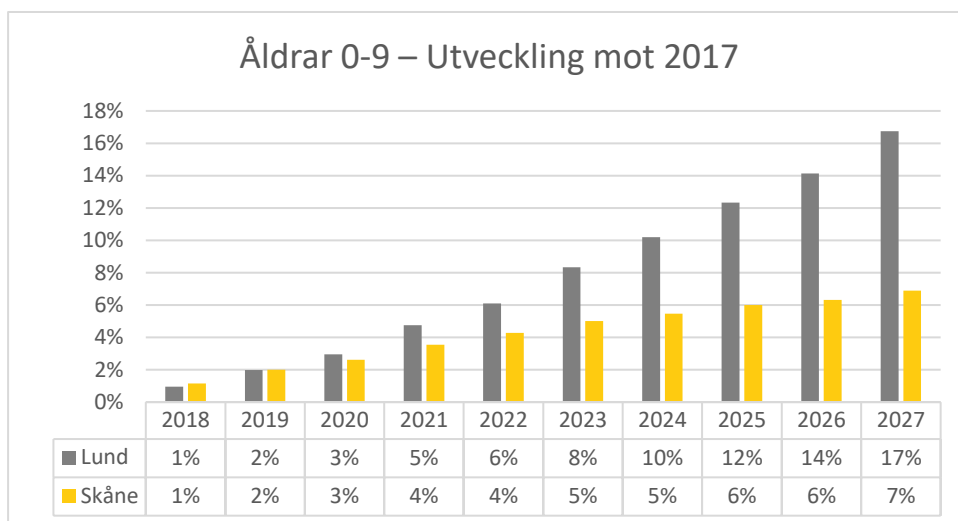
6. Demografisk prognos

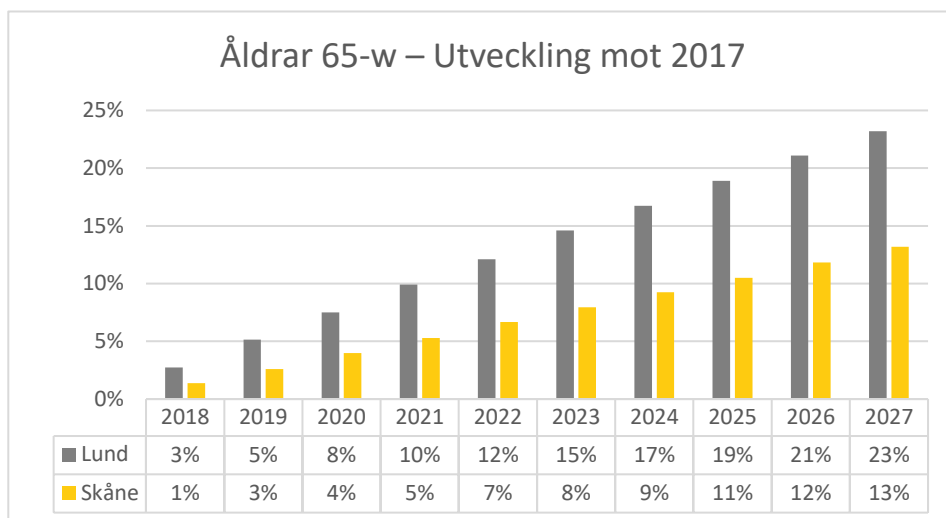
6.1 Nationella och regionala observationer

- Störst folkökning att vänta bland de äldsta
- Antalet barn förväntas öka
- Ungdomar i gymnasieåldern ökar
- Unga vuxna, i åldrar 19-24 år, ökar
- 25-64-åringar ökar, utrikes födda står för hela ökningen
- Minst ökning bland 65-79-åringar
- 50 procent fler 80 år och äldre

6.2 lakttagelser

- Prognosen visar att Lunds kommun har en växande befolkning.
- Lunds kommun har en betydligt högre förväntad total befolkningsökning jämfört med regionen. Fram till 2027 förväntas den ackumulerade befolkningsökningen för Lunds kommun vara över 24 %.
- Kommunens prognostiserade befolkningsökning i alla åldersgrupper kommer att ställa förändrade krav på skola, vård och omsorg samt andra välfärdsfunktioner.
- Den största ökningen prognostiseras vara för personer i övre skolåldern (10-19 år), vilket främst ställer krav på kommunens utbildningsverksamhet.

7. Sammanfattande bedömning

Efter granskningen av årsredovisningen för 2018 är vår sammanfattande bedömning följande:

- Kommunen tillämpar oförändrade redovisningsprinciper jämfört med föregående år.
- Det lagstadgade balanskravet har uppfyllts.
- Fullmäktiges finansiella målsättningar visar att ett av två finansiella mål uppnått för 2018.
- Fullmäktiges verksamhetsmål visar att ett mål uppfylls och att fem mål inte uppfylls.
- Kommunen lever inte upp till kraven på god ekonomisk hushållning.
- Enligt vår uppfattning kan de finansiella målen inte anses vara styrande då de redan i budgeten ej beräknas bli uppfyllda.

Vi bedömer att årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har, i allt väsentligt, upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Lund den 8 mars 2019

Lars Starck
Auktoriserad revisor